

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พุทธศักราช ๒๔๗๗

นริศรานูวัตติวงศ์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามพระราชกฤษฎีกาตั้งวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๖)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมความแห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๖

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๕๗๗”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๕๗๖

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๒ และวรรค ๓ ของมาตรา ๑๒๘๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“แต่ถ้าปรากฏว่าวัตถุที่ประสงค์หรือกิจการของสมาคมใดน่าจะเป็นภัยอันตรายต่อสันติภาพของประชาชนที่ดี หรืออาจจะก่อให้เกิดความไม่สงบในบ้านเมืองที่ดี นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนสมาคมนั้นได้

เมื่อนายทะเบียนปฏิเสธไม่รับจดทะเบียนให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ขอตั้งสมาคม ถ้าผู้ขอตั้งสมาคมไม่พอ

ใจในคำวินิจฉัยของนายทะเบียนให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นไปยังรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ในการนี้ได้ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับความ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีนั้น ท่านว่า เป็นที่สุด”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๕๑ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๒๕๑ ทวิ เมื่อมีเหตุสงสัยว่าสมาคมใดจะดำเนินการไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นภัยอันตรายต่อสันติภาพของประชาชน นายทะเบียนอาจสั่งให้สมาคมนั้นแจ้งวันเวลาประชุมทุกคราวมาให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง สมาคมใดมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน ท่านว่านายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ปิดประชุมสมาคมนั้นได้ แต่ครั้งหนึ่งไม่ให้เกินสามเดือน

ในกรณีหลังนี้ ผู้จัดการสมาคมอาจอุทธรณ์คำสั่งปิดประชุมนั้นไปยังคณะกรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่จะแต่งตั้งขึ้นเพื่อการนี้

คณะกรรมการนั้น ประกอบด้วยผู้พิพากษาหนึ่งนาย อัยการหนึ่งนาย และผู้ที่ไม่ใช่ข้าราชการประจำการหนึ่งนาย ให้ผู้พิพากษาเป็นประธาน”

มาตรา ๖ ความในมาตรา ๑๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ ให้เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒๕๓ ในกรณีอันใดอันหนึ่งซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้
เมื่อพนักงานอัยการหรือบุคคลใด ๆ ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ
ศาลจะสั่งให้เลิกสมาคมและตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นคนหนึ่งหรือ
หลายคนก็ได้ คือว่า

(๑) ถ้าวัตถุประสงค์ที่ประสงค์ของสมาคมผิดต่อกฎหมายหรือ
กลายเป็นผิดต่อกฎหมาย

(๒) ถ้าจะจัดการสมาคมนั้นต่อไปอีกไม่ได้ ไม่ว่าเพราะ
เหตุใด ๆ

(๓) ถ้าปรากฏว่าผู้ซึ่งจัดการสมาคมนั้น เป็นบุคคลอื่น
มิใช่ผู้จัดการที่ได้จดทะเบียนไว้

(๔) ถ้าปรากฏว่าสมาคมนั้นเป็นภัยอันตรายต่อสันติภาพ
ของประชาชน หรืออาจจะกลายเป็นภัยอันตรายเช่นนั้น”

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗
เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี